

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích projednal v neveřejném zasedání konaném dne 28. 11. 2019 odvolání **obžalovaného** [REDAKCE], narozeného [REDAKCE] v [REDAKCE], pro přečin poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník (dále jen tr. zákoník) a přečin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku,

proti rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 9. 10. 2019, č.j. 4T 84/2019-361, a rozhodl

takto:

Podle 258 odst. 1 písm. b), c) tr. řádu se k odvolání obžalovaného rozsudek Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 9. 10. 2019, č.j. 4T 84/2019-361, ruší.

Podle § 259 odst. 1 tr. řádu se věc vrací okresnímu soudu.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Českém Krumlově (dále jen okresní soud) ze dne 9.10.2019, sp. zn. 4T 84/2019, byl obž. [REDAKCE] odsouzen pro pokračující přečin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku, a přečin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu ve výměře 18 měsíců. Podle § 82 odst. 2 tr. zákoníku byla obžalovanému uložena povinnost, aby během zkušební doby vedl řádný život, zejména, aby podle svých sil uhradil škodu způsobenou trestným činem. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byla dále obžalovanému povinnost zaplatit na náhradě nemajetkové újmy poškozenému [REDAKCE], nar. [REDAKCE], částku ve výši 15 342,08 Kč. Podle § 229 odst. 1 tr. řádu byla poškozená Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group, odkázána s uplatněným a nepřiznaným nárokem na náhradu škody odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Podle skutkových zjištění okresního soudu se obžalovaný trestné činnosti dopustil tím, že

1.dne 17.2.2018 v době od 19.20 hodin do 19.30 hodin v [REDAKCE] v ulici [REDAKCE], poškodil několika údery větví dva kusy bezpečnostních kamer zn. CAMVLA HDTVI 4IN1, kdy u kamery číslo 4, poškodil kloubový držák, který je součástí kamery a u kamery číslo 5 poškodil elektronické součásti uvnitř kamery, čímž způsobil poškozenému [REDAKCE], nar. [REDAKCE], škodu ve výši 13 875 Kč,

2.dne 13.3.2018 v době od 00.01 do 01.10 hodin na stejném místě, tedy v [REDAKCE] v ulici [REDAKCE], poškodil tyč 1 ks bezpečnostní kamery číslo 2, zn. CAMVLA HDTVI 4IN1, u které mechanicky poškodil uchycení kamery a tímto způsobil poškozenému [REDAKCE], nar. [REDAKCE], škodu ve výši 6 950 Kč,

3.dne 6.5.2018 okolo 17.35 hodin v [REDAKCE] na zahrádě u domu č. p [REDAKCE] na ulici [REDAKCE] fyzicky napadl svého bratra poškozeného [REDAKCE], nar. [REDAKCE], a to tak, že jej opakovaně udeřil několika ranami dřevěnou násadou od kostěte přes zápěstí obou rukou a do zátylku, čímž mu způsobil zranění spočívající ve dvou pruhovitých zhmožděných kůžích a podkoží s povrchními oděrkami kůžích v oblasti vnější až zadní plochy předloktí, zhmoždění kůžích a

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rubicková

podkoží malíkové brany dolního konce loketní brany vlevo, dále v lehkém otřesu mozku, plošném zhmotnění týlní krajiny hlavy a zadní plochy krku vpravo, s dobou léčení a omezením na obvyklém způsobu života po dobu 7-10 dnů.

3. Proti rozsudku podal v zákonné odvolací lhůtě odvolání obžalovaný prostřednictvím obhájce. Odvoláním napadl všechny výroky rozsudku s odůvodněním, že tento je nesprávný, skutková zjištění jsou neúplná a okresním soudem užitá právní kvalifikace je nesprávná. Konkrétně obžalovaný namítl, že není na jisto postaveno, zda vůbec došlo k napadení poškozeného [REDAKCE] a v případě, že by bylo prokázáno, že k napadení došlo, zda újma na zdraví je taková, aby jí bylo možné právně kvalifikovat jako újmu dosahující intenzity ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 tr. zákoníku. Dle přesvědčení obžalovaného provedeným dokazováním nebyl učiněn jednoznačný závěr svědčící o napadení poškozeného. Napadený rozsudek opírá závěry především o výpověď poškozeného, lékařskou zprávou, a odborné vyjádření zpracované MUDr. Čechem, jakož i kamerovými záznamy. Obžalovaný poukazuje, že interpretace kamerových záznamů tak jak ji učinil okresní soud, je do značné míry odlišná od interpretace, kterou učinil policejní orgán v rámci přípravného řízení. Dle obžalovaného je dán zjevný rozpor mezi tím, co poškozený uváděl orgánům činným v trestním řízení v průběhu přípravného řízení a tím, co jím bylo uvedeno v průběhu hlavního líčení. S rozporem se okresní soud v napadeném rozsudku podrobněji nevypořádal a nevysvětlil, z jakého důvodu má být upřednostněna újma na zdraví, resp. omezení v obvyklém způsobu života poškozeného v délce 7-10 dnů proti závěru o délce omezení v obvyklém způsobu života po dobu 3-4 dnů tak, jak uváděl policejní orgán na podkladě podaného vysvětlení poškozeného. Dále obžalovaný namítl, že nebyla vyvrácena možnost, že následky vztahující se především k otřesu mozku nebyly otřesem mozku, s ohledem na zdravotní stav poškozeného, i jeho následného chování. Obžalovaný navrhuje opakované provedení důkazu, a to kamerovým záznamem, dále lékařskou zprávou vyhotovenou MUDr. Čechem, včetně jeho výslechu, a taktéž výslechu poškozeného. Obžalovaný zdůraznil, že poškozeným uváděná celková slabost, je steskem subjektivním, který nemá, s výjimkou otřesu mozku, oporu ve zraněních, jež mu měla být způsobena. Otřes mozku, nadto dle přesvědčení obžalovaného, nebyl nijak objektivně a nevyvratitelně zjištěn, jehož příznaky jsou popsány obecně, a do jisté míry jsou totožné s tím, jakými obtížemi poškozený trpí v důsledku svého jiného onemocnění. Obžalovaný proto namítá, že okresní soud učinil nesprávná skutková zjištění a na podkladě takto nesprávného skutkového stavu věci, došlo i k nesprávné kvalifikaci skutku, vymezeného pod bodem 3 výroku rozsudku.
4. V případě výroku rozsudku popsaného pod body 1 a 2 obžalovaný především namítá, že nebylo správně posouzeno jeho doznání. Obžalovaný zdůrazňuje, že přesně popsal jednání a vyjádřil tak čeho chtěl docílit. Je zcela nesprávné nepřisuzovat této části jeho výpovědi účinky doznání. Dle obžalovaného je zřejmé, že většina z poškozených kamer byla uvedena do polohy tak, aby nesnímala nemovitosti obžalovaného. Pokud došlo v důsledku jednání obžalovaného k dalšímu poškození kamer, jednalo se sice o důsledek činnosti obžalovaného, nikoliv však o jeho primární zájem, že si byl vědom toho, že může dojít k jejich poškození. Z toho obžalovaný dovozuje, že okresním soudem tvrzená forma zavinění v podobě úmyslu přímého je považována za nesprávnou, jedná se toliko o úmysl nepřímý. V této souvislosti je tedy třeba chápat i doznání obžalovaného i náhradu škody, jako zásadně významné skutečnosti ve vztahu k návrhu, který obžalovaný učinil ještě před okresním soudem. Obžalovaný je přesvědčen, že splnil veškeré podmínky pro postup dle § 307 odst. 1 tr. řádu, tj. pro podmíněné zastavení trestního stíhání.
5. Ze všech shora uvedených důvodů obžalovaný navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a odvolací soud sám rozhodl tak, že se obžalovaný obžaloby, pokud jde o výrok pod bodem 3 rozsudku, zprošťuje, a ohledně výroků pod body ad 1-2 rozsudku, bylo jeho trestní stíhání za použití § 307 odst. 1 tr. řádu podmíněně zastaveno.

6. Krajský soud v Českých Budějovicích, jako soud příslušný o odvolání rozhodnout, shledal, že odvolání bylo podáno osobou oprávněnou v zákonné lhůtě a že splňuje zákonem předepsané obsahové náležitosti.
7. Podle § 254 odst. 1 tr. řádu nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.
8. Po přezkumu všech rozhodných skutečností krajský soud dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
9. Předně krajský soud konstatuje, že do hodnotících úvah nalézacího soudu může zasáhnout výjimečně, zejména tehdy, pokud hodnocení neodpovídá zásadě vymezené v ust. § 2 odst. 6 tr. řádu (zásada volného hodnocení důkazů). Ustanovení § 258 odst. 1 trestního řádu umožňuje odvolacímu soudu zrušit rozsudek pro skutkové vady, a to jednak tehdy, když jsou skutková zjištění nejasná nebo neúplná, nebo se soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí [§ 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu], a taktéž tehdy, vzniknou-li pochybnosti o správnosti skutkových zjištění a k objasnění je třeba důkazy opakovat nebo provádět důkazy další, čímž by ale odvolací soud nahrazoval roli soudu prvního stupně [§ 258 odst. 1 písm. c) tr. řádu]. Odvolací soud po zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně není oprávněn sám vytvářet závěry o skutkovém stavu věci a nahrazovat tak hlavní líčení, nýbrž může jen v odůvodnění svého rozhodnutí rozvést, proč jsou tato skutková zjištění vadná, v čem je třeba je doplnit, popř. k jakým důkazům je ještě třeba přihlídnout.
10. Krajský soud se ztotožňuje s odvoláním v té části, kdy obžalovaný vytýká neúplná skutková zjištění týkající se bodu 3) výroku rozsudku. Z toho vyplývá, že ani užitá právní kvalifikace jednání obžalovaného dle § 146 odst. 1 tr. zákoníku, nemůže prozatím obstát.
11. Z odůvodnění napadeného rozsudku, které se váže k bodu 3), se podává, že okresní soud při zjištění skutkového stavu věci mimo jiné vycházel z výpovědi poškozeného [redacted], který popsál napadení ze strany obžalovaného a to tak, že byl opakovaně napaden dřevěnou násadou, byl udeřen do oblasti rukou, zřejmě obdržel úder i do zátylku. Krajský soud doplňuje, ve shodě s tím, jakým způsobem poškozený vypověděl o napadení při hlavním líčení dne 7. 10. 2019 (č.l. 349-350), že dle jeho tvrzení byl napaden tyčí, v době útoku měl ruce před obličejem, kryl se, byl údery zasažen do obou rukou, v době útoku se ohnul, byl zřejmě napaden holí do zátylku, vše bylo rychlé. Poškozený odmítl ošetření v Nemocnici Český Krumlov, jak mu nabízela policie, kterou ihned po napadení kontaktoval, ošetření u lékaře vyhledal následujícího dne v místě bydliště v Praze. Poškozený uvedl, že se mu točila hlava, měl „mžítky před očima“, více než obvykle. Poškozený ve výpovědi taktéž zmínil, že užívá léky na srdce, které mu snižují krevní tlak, z tohoto důvodu mívá pocity točení hlavy, ztrácí rovnováhu. Po napadení se mu taktéž točila hlava, nevěděl, zda v souvislosti s napadením. Po vyšetření na neurologii nebyl hospitalizován, po dobu následujících 7-10 dnů byl omezen, měl pocit ztráty rovnováhy, ležel, byl schopen vykonávat drobné domácí práce. Pracovní neschopnost nenastala, dle tvrzení poškozeného je ve starobním důchodu, přesto zastupuje obchodní korporace, v zaměstnání nebyl v době od 7. 5. do 14. 5. 2018. K dotazům dále poškozený připustil, že jeho zdravotní stav je ovlivněn, zjednodušeně řečeno, změnou počasí a tlaku. Současně uvedl, že zranění ho omezovala odhadem 5-7 dnů. *(k dotazu obhájce obžalovaného – č.l. 351)*
12. Zdravotní stav poškozeného byl předmětem odborného vyjádření zpracovaného MUDr. Vladimírem Čechem, znalcem v oboru zdravotnictví, odvětví chirurgie. Zpracovatel odborného vyjádření byl okresním soudem vyslechnut, kdy uvedl, že při zpracování odborného vyjádření vycházel z lékařských zpráv, které měl k dispozici. Všechna zjištěná poranění kvalifikoval jako

lehká. Při stanovení poranění poškozeného v podobě otřesu mozku vycházel z vyjádření neurologa (*lékařská zpráva na čl. 171, pozn. soudu*) Z vyjádření MUDr. Čecha vyplynulo, že otřes mozku je doprovázen ztrátou paměti, bolestí hlavy, nevolností, zvracením závratěmi, každý jednotlivý příznak nemusí být přítomen, není neobvyklým, že se příznak projeví s odstupem jednoho dne, není to časově ohraničeno. Pokud poškozený uvedl, že v důsledku jiného onemocnění pocítoval „točení hlavy, mžítka před očima“ nelze dle vyjádření zpracovatele odborného vyjádření stoprocentně rozlišit, zda takové projevy jsou v důsledku poranění, při stanovení závěru o otřesu mozku vycházel z lékařské zprávy neurologa. Doba omezení v obvyklém způsobu života byla v projednávané trestní věci stanovena na jeden týden, v případě omezení vykonávat zaměstnání na dva týdny. Z odborného vyjádření se podává závěr o mechanismus vzniku poranění na pravém a levém předloktí rukou poškozeného, taktéž se podává a vysvětluje mechanismus vzniku poranění v oblasti týlní, ale již se nepodává a nevysvětluje mechanismus vzniku poranění v podobě otřesu mozku. Ani v průběhu výslechu před okresním soudem nebylo vysvětleno, jak k otřesu mozku došlo.

13. Pro úplnost je nutné zmínit i obsah lékařských zpráv vystavených příjmovou ambulancí – interna Thomayerovy nemocnice v Praze ze dne 7. 5. 2018 a neurologickou ambulancí tamtéž. Poškozený nejprve vyhledal příjmovou ambulanci interny, aby byl po vyšetření odeslán na neurologickou ambulanci s podezřením na lehký otřes mozku. Z lékařské zprávy neurologické ambulance se podává, že poškozený dne 6. 5. 2018 utrpěl úraz hlavy v důsledku napadení a byl stanoven závěr o lehkém otřesu mozku, poškozenému byl doporučen klidový režim. Další lékařské zprávy o případné následné kontrole zdravotního stavu poškozeného v trestním spise absentují
14. Za stávající důkazní situace se jeví nepochybným, že poškozený byl dne 6. 5. 2018 skutečně fyzicky napaden bratrem – obžalovaným, tak jak je popsáno ve výroku rozsudku. Nepochybným se taktéž jeví i závěr okresního soudu, že poškozený utrpěl poranění, která jsou popsána v lékařské zprávě vystavené Thomayerovou nemocnicí v Praze ze dne 7. 5. 2018, dva hematomy s povrchovými exkoriacemi o velikosti 5x10 cm na pravém předloktí, podlitina na levé ruce v ulnární oblasti a v oblasti zápěstí o velikosti 4x7 cm, hmatné zduření na bázi hematomu o velikosti 5x5 cm v pravé oblasti okcipitální (týlní), bez poranění kožního krytu.
15. Sporným je však závěr převzatý okresním soudem na podkladě lékařské zprávy i odborného vyjádření, že poškozený skutečně utrpěl v důsledku napadení ze dne 6. 5. 2018 otřes mozku. Důkazní situace se jeví v dané fázi trestního stíhání nejednoznačná. Jednoznačný závěr o takovém poranění z provedené dokazování nevyplývá. Nelze přehlédnout, že již v době před fyzickým napadením poškozený trpěl zdravotními obtížemi spojené s oběhovou soustavou, jak uvedl poškozený, které se mimo jiné projevovaly „mžítka před očima či točením hlavy“, což byly projevy, které dle zpracovatele odborného vyjádření naznačují právě otřesu mozku. Tyto obtíže vnímal poškozený i po napadení. Dle stávající důkazní situace, nelze jednoznačně rozhodnout, zda tyto projevy je možné dát do příčinné souvislosti s napadením poškozeného a vnímat je jako projevy vzniklého otřesu mozku. Jest přitom možné konstatovat, že právě otřes mozku je poraněním, které významným způsobem mělo poškozeného omezovat v běžném způsobu života. Další zjištění poranění, o jejichž existenci krajský soud nemá pochybností, nebyla poškozenému nijak ošetřena. V případě otřesu mozku nebylo prozatím ujasněno, jakým mechanismem bylo dané poranění způsobeno, odborné vyjádření se k mechanismu vzniku nevyjadřuje. Obecně se uvádí se, že otřes mozku typicky vzniká působením tupého násilí na hlavu; poškozený uvádí, že úderý inkasoval dřevěnou tyčí do rukou, byl zasažen taktéž do oblasti zátylku. Nebylo vůbec vyjasněno, zda i tento způsob napadení může přivodit poranění v podobě otřesu mozku, poškozený vůbec neuvedl, že by byl zasažen do oblasti hlavy.
16. Krajský soud připomíná, přečinu ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví. Dle § 122 odst. 1 tr. zákoníku se ublížením na zdraví rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních funkcí

znesnadňuje, nikoliv jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařské ošetření. Při posuzování poruchy skutečnosti, zda došlo k ublížení na zdraví, má význam povaha poruchy zdraví, jak byla způsobena, jakými příznaky se projevuje, bolestivost poranění a její intenzita, zda a do jaké míry porucha zdraví narušila obvyklý způsob života poškozeného a po jak dlouhou dobu. Ne každá porucha zdraví je ublížením na zdraví ve smyslu trestního zákoníku. Pro naplnění ublížení na zdraví nestačí přechodné bolesti či nevolnosti. Je třeba připomenout, že posuzování každého případu je založeno na pečlivém a komplexním zhodnocení všech okolností, zejména zdravotního stavu poškozeného. Nelze také přehlédnout jistou nejednoznačnost závěru o tom, jakým způsobem a po jakou dobu byl poškozený omezen v běžném způsobu života, zda po dobu 7-10 dnů, jak uzavřel okresní soud či po dobu kratší, jak sám poškozený ve výpovědi před okresním soudem připustil. I tato skutečnost není prozatím najisto postavena, přitom má vlivu na právní posouzení jednání obžalovaného a to s ohledem na ustálený soudní výklad, že porucha zdraví poškozeného, která mu ztěžuje obvyklý způsob života nebo výkon obvyklé činnosti trvá po dobu 7 dnů (srov. R 16/1986)

17. Správné závěry o tom, jakou má ublížení na zdraví povahu, může soud učinit výlučně na podkladě lékařského posudku.
18. Vzhledem k uvedeným pochybnostem je krajský soud přesvědčen, že okresní soud vycházel z neúplného skutkového stavu věci. Za stávající důkazní situace bude nanejvýš vhodné doplnit dokazování o nejméně znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství. Znalec by měl na podkladě kompletní zdravotnické dokumentace poškozeného (právě pro předchozí změněný zdravotní stav poškozeného) uvést, jaké poranění utrpěl poškozený dne 6. 5. 2018, popsat ze soudně-lékařského hlediska o jaké poranění se jedná, zda a jakým způsobem každé jednotlivé zjištěné poranění omezovalo poškozeného v běžném způsobu života a vysvětlit mechanismus vzniku všech zjištěných poranění. Jeví se, že rozhodným bude právě znalecký závěr o tom, zda poškozený dne 6. 5. 2018 v důsledku fyzického napadení ze strany obžalovaného utrpěl otřes mozku či nikoliv. Takový závěr, ať kladný či negativní, může mít vlivu na následné úvahy okresního soudu, zda obžalovaný naplnil skutkovou podstatu přečinu ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 tr. zákoníku. Na podkladě závěrů znaleckého posudku bude na okresním soudu, aby veškeré rozhodné okolnosti opětovně hodnotil a vyvodil z nich odpovídající a nepochybné závěry, včetně závěrů o případné trestně právní odpovědnosti ve vztahu k ust. § 146 odst. 1 tr. zákoníku.
19. V případě zjištěného skutkového stavu věci vymezeného pod bodem 1) a 2) výroku napadeného rozsudku nemá krajský soud žádných pochybností o pachatelství obžalovaného, včetně užití právní kvalifikace dle § 228 odst. 1 tr. zákoníku. Okresní soud důvodně vycházel z doznání obžalovaného, svědectví poškozeného i svědectví [REDAKCE], jakož i kamerových záznamů. Obžalovaný ostatně způsobenou škodu, zjištěnou na podkladě odborného vyjádření, již uhradil. Projednávaná trestní věc je zjevně pokračování déletrvajících neshod mezi obžalovaným a poškozeným, kteří jsou bratry. Dlouhodobé neshody zmiňují obžalovaný i poškozený, logicky každý hájí v trestním řízení vlastní pozici. Dlouhodobé neshody jsou prokazovány taktéž přestupkovými spisy vedenými při městském úřadu v Českém Krumlově, které tvoří přílohu trestního spisu.
20. Pokud se obžalovaný domáhá podmíněného zastavení trestního stíhání dle § 307 odst. 1 tr. řádu, bude na okresním soudu, aby důkazní situaci vyhodnotil právě z pohledu toho, zda jsou splněny veškeré zákonné podmínky pro takový postup, zejména, zda výpověď obžalovaného zahrnuje veškeré okolnosti doznání ke spáchání skutku, pro které je stíhán. Krajský soud připomíná, že podmíněné zastavení trestního stíhání je prostředkem sloužícím v prvé řadě k urovnání nastalých konfliktních vztahů mezi pachatelem trestného činu a jeho obětí. Jest samozřejmě otázkou, zda případné použití takového institutu přispěje k dlouhodobým a zjevně hlubokým rozporům mezi obžalovaným a poškozeným.

21. Proto bylo postupem dle § 258 odst. 1 písm. b), písm. c) tr. řádu napadený rozsudek k odvolání státního zástupce v celém rozsahu zrušen a dle § 259 odst. 1 tr. řádu byla věc vrácena okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí. Krajský soud tak učinil v neveřejném zasedání, neboť prováděním dokazování by nahrazoval činnost soudu prvního stupně. Současně lze odkázat na zásadu vymezenou v ust. § 259 odst. 5 písm. a) tr. řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

České Budějovice dne 28. 11. 2019

Mgr. Michal Kubánek v.r.
předseda senátu